

Samarbeidsprosjekt med Jagellonian University, Krakow

Kai-Håkon Carlsen, Voksentoppen,
Barnekliniken, Rikshospitalet-Radiumhospitalet,
Universitetet i Oslo

ORAACLE: Oslo Research group for Asthma,
Allergy in Children, Lung and the Environment

**Prosjekt: Novel methods in diagnosis
and monitoring of respiratory diseases
using mass spectrometry**

Non-invasive metoder for analyse av inflammasjon i luftvegene

- Exhaled NO
  - Analyseres on-line gjennom exhalert luft
  - Gir opplysning om eosinophil luftvegsinflammasjon
  - Diagnostikk og aktivitet av astma
  - Effekt av behandling
  - Analyse av neseluft kan være diagnostisk for primær ciliær dyskinesi
- Exhaled breath condensate
  - Opplysninger om inflammasjon i luftvegene ved sykdommer som astma og andre på en fulstendig non-invasiv måte uten plager og belastninger for pasientene.
  - Ekshalert luft kondenseres og analyseres
  - Særlig av betydning for små barn

Prosjekt:

- **Novel methods in diagnosis and monitoring of respiratory diseases using mass spectrometry**
  - Ekshalert luft kondensat (Exhaled breath condensate)
  - Etter vanlig tideventilasjon 6-10 minutter hvor den ekshalerte luften passerer gjennom en kjøle-enhet opnår man ca 1 ml kondensat som kan benyttes for analyser.
  - H_2O_2 – pH – Mediator substanser (leukotriener) - cytokiner og andre
  - Kan sannsynligvis gi opplysninger om luftvegssykdommens art og aktivitet, effekt av medikamenter og grad av kontroll

Novel methods in diagnosis and monitoring of respiratory diseases using mass spectrometry of exhaled breath condensate

- Hittil benyttede metoder til analyse (ELISA) av mediatorsubstanser og cytokiner i breath condensate har vært befengt med usikkerhet.
- Ved andre analysemetoder (gasskromatografi og massespekrometri) vil problemer med falske og uspesifikke bindinger kunne elimineres.

Samarbeidspartnere

- Medisinsk avdeling, Jagellonian University School of Medicine ved Professor Andrew Szczeklik, Krakow, Polen
- ORAACLE, Voksentoppen, BKL, Rikshospitalet – Radiumhospitalet, Universitetet i Oslo v. Kai-Håkon Carlsen, Oslo, Norge

Hvordan kom prosjektet og søknaden i stand?

- Forutsetninger:
  - Aktiv forskning innen fagområdet
  - Kontakt med forskningsgrupper internasjonalt aktive innen samme fagområdet
  - Aktiv internasjonal virksomhet i internasjonale organisasjoner som European Respiratory Society, American Thoracic Society, WHO og andre
  - Personlig kjennskap
  - ORAACLE har for tiden samarbeidsprosjekter med bl.a.
    - 11 institusjoner i Europa, Australia og USA innen genetisk forskning vedrørende astma
    - EU nettverk (6. rammeverk) med 25 institusjoner i Europa vedrørende astma og allergi: GA²LEN

Hvordan kom prosjektet i stand?

- Medisinsk avdeling, Jagellonian University School of Medicine med coordinator Professor Andrew Szczeklik er en av partnerne i GA²LEN, så også
- Voksentoppen ved Kai-Håkon Carlsen
- Prosjektet ble fremdiskutert og skissert gjennom kontakt i nettverket GA²LEN

Forutsetninger for internasjonalt forskningssamarbeid

- Deltagende institusjoner er internasjonalt kjent på grunn av tidligere forskning og publikasjoner innenfor fagområdet
- Personene kjente gjennom internasjonal foredragsvirksomhet og annen aktivitet
- Man må beherske fagområdet og metoder som skal benyttes i prosjektet
- Samarbeidende personer er personlig kjente, og man kan stole på hverandre